

ประชุมวิชาการ ทันตสาธารณสุขแห่งชาติ ครั้งที่ ๗

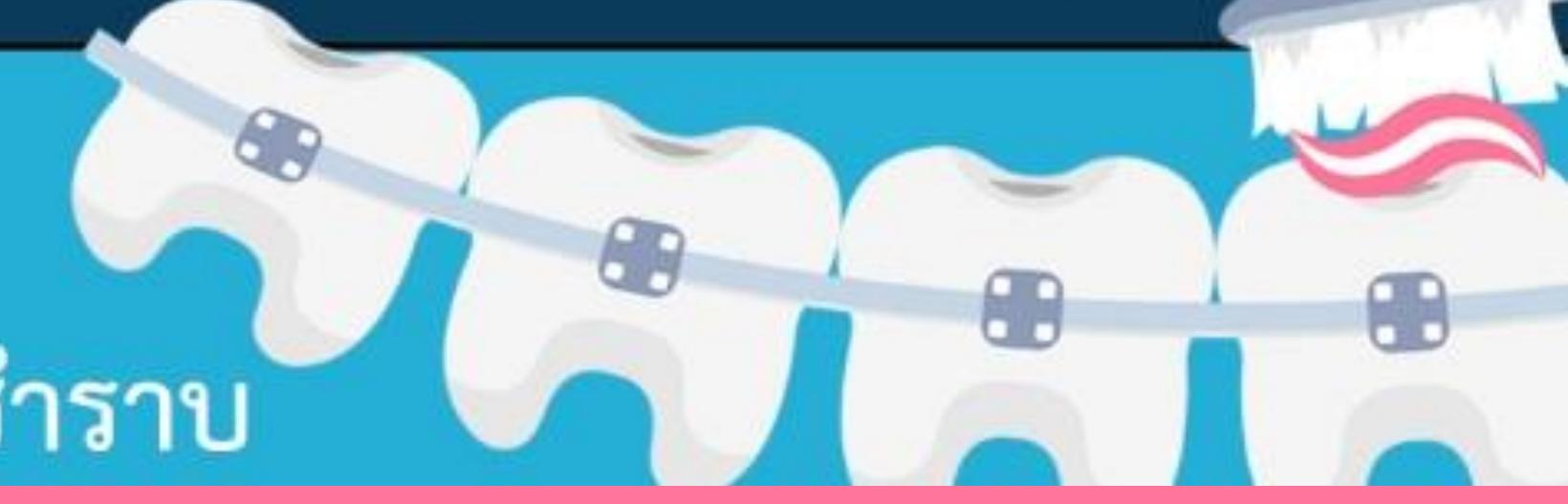
ฟันดี เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี

Healthy Teeth for Quality of Life

๒๑-๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

logistic dental วารินชำราบ

นางสาวอนุสรา สมศรี กลุ่มงานทันตกรรม โรงพยาบาลวารินชำราบ

บทคัดย่อ

การขันย้ำเครื่องมือในงานทันตกรรมเป็นหน้าที่ของผู้ที่อยู่ตำแหน่งคัดแยกเครื่องมือ ผู้ที่อยู่ตำแหน่งนี้มีหน้าที่ ขันย้ำเครื่องมือที่ใช้แล้วไปทำการคัดแยก ห้องที่ทำหัตถการมีห้อง 9 ห้อง แต่ละวันจะแบ่งเวลา มาเก็บเครื่องมือ เช้า 4 ช่วงเวลา บ่าย 4 ช่วงเวลา อุปกรณ์ที่ใช้ในการขันย้ำคือ กล่องพลาสติกใส่เครื่องมือ และใส่ผ้าคลุมหน้าคนไข้จำนวน 2 กล่อง แต่ละรอบที่เก็บใช้วิธียกกล่องที่ใส่เครื่องเต็มทุกรอบ ห้องเครื่องมือ และผ้า ทำให้ผู้ปฏิบัติงานยกของหนักอาจส่งผลเสียต่อสุขภาพได้ในระยะยาว และบางครั้งเกิดอุบัติเหตุในระหว่างการขันย้ำ เสียงต่อการติดเชื้อ และแพร่กระจายเชื้อ เนื่องจากเครื่องมือที่เก็บเป็นเครื่องมือที่ใช้แล้วในขณะที่กำลังเก็บเครื่องมือไปด้วยและอุปกรณ์ที่ใส่เป็นอุปกรณ์ที่ติดเชื้อไม่ควรวางพื้นที่ที่สะอาด ทางทีมได้ดำเนินการเขียนสั่งซื้อรับเข็นเข้าแผนเงินบำรุง แต่ยังไม่ได้รับการอนุมัติเนื่องจากราคาการเข็นที่สั่งซื้อมีราคาสูงประมาณคันละ 6,000 บาท ดังนั้นผู้จัดทำจึงจัดทำวัตกรรม logistic dental เพื่อลดความเสี่ยงการเกิดอุบัติเหตุในการขันย้ำ รักษาสุขภาพของผู้ปฏิบัติงาน และประหยัดงบประมาณของโรงพยาบาล

การเก็บเครื่องมือ	จำนวนรอบที่เก็บ	ข้อดี	ข้อเสีย
ไม่ใช้รถเข็นเครื่องมือ	เช้า 4 รอบ/บ่าย 4	ประหยัดงบประมาณ	เก็บเครื่องมือหลายรอบ ส่งผลเสียต่อสุขภาพได้ในระยะยาว หรือบางกรณีอาจเกิดอุบัติเหตุในระหว่างการขันย้ำ
ใช้รถเข็นเครื่องมือ	เช้า 2 รอบ/บ่าย 2 รอบ	- สอดคล้องกับนโยบายงานอาชีวอนามัยในการทำงานด้านลดความเสี่ยงการเกิดอุบัติเหตุในการขันย้ำ เครื่องมือที่มีการทำกันไม่ได้ แพร่กระจายเชื้อโรครวมทั้งรักษาสุขภาพของผู้ปฏิบัติงาน ไม่ใช้เก็บการบากเข้าออกเดียว แต่สามารถเข้าออกเดียวได้โดยตรง สะดวกและรวดเร็ว	

แนวทางการขยายผลหรือพัฒนาต่อไป

ถ้ามีงบประมาณสนับสนุนอาจจะดัดแปลงเป็นรถเข็นที่ใช้มอเตอร์ไฟฟ้าเมื่อนรถจักรยานยนต์แทนการเข็น จะสะดวกสบายยิ่งขึ้น ทั้งสามารถเป็นต้นแบบให้กลุ่มงานอื่นและโรงพยาบาลอื่นได้ และช่วยประหยัดงบประมาณของโรงพยาบาล

การขันย้ำเครื่องมือ^{แบบเดิม}

รถเข็นตันแบบก่อน^{นำม้าดัดแปลง}

รับรถที่ช่าง^{ดัดแปลงเสร็จ}

เจ้าหน้าที่ใช้เข็นย้ำเครื่องมือ^{ได้อย่างดีมีประสิทธิภาพ}
ขนาดพอเด็กับเส้นทางเข้า-ออก

เป้าหมายและวัตถุประสงค์/แรงบันดาลใจ

เพื่อรักษาสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานไม่ต้องยกของหนักทั้งยัง ประหยัดเวลาและลดความเสี่ยง การเกิดอุบัติเหตุระหว่างการขันย้ำเครื่องมือทันตกรรม รวมทั้งช่วยประหยัดงบประมาณของโรงพยาบาล

กระบวนการสร้าง KM/Innovation

1. วัดขนาดกล่องใส่เครื่องมือ ขนาด 20*16*32 ซม.
2. เขียนออกแบบให้ช่าง รพ.วารินชำราบดำเนินการ
3. ช่างดำเนินการหาวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต โดยช่างใช้รถเข็นตุ้บอบเด็กแรกเกิดที่ชำรุดแล้ว มาตัดแปลงโดยใช้ส่วนโครงสร้างรถเข็นเด็กเดิมทำส่วนของตัวรถและใส่ล้อใหม่ เติมฐานเพื่อใส่กล่องโดยนำตะกร้ามายัดติด เพื่อกันไม่ให้กล่องใส่เครื่องมือตกร่วงการขันย้ำ

ผลสำเร็จของ KM/Innovation

ประเมินผล/คุณค่าของ KM/Innovation

การทดสอบวัดความพึงพอใจของผู้ใช้วัตกรรม ทดสอบโดยการให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานใช้รถเข็นเครื่องมือ รอบที่ 1 กล่องเครื่องที่บรรจุเครื่องมือเต็มกล่อง ใส่ทั้ง 2 ขั้นบนและล่าง เข็นจากห้อง 1-9 เข้าห้องแยกเครื่องมือสกปรก รอบที่ 2 ใช้เข็นผ้าปันเปื้อนบรรจุเต็มกล่อง ใส่ทั้ง 2 ขั้นบนและล่าง เข็นจากห้อง 1-9 เข้าห้องแยกเครื่องมือสกปรก รถเข็นเครื่องมือคันนี้มีขนาดที่กะทัดรัด เข็นเครื่องมือได้สะดวกต่อเส้นทางที่ขันย้ำ เพราะแผนผังพื้นที่แต่ละห้องไม่เท่ากันบางห้องกว้าง บางห้องแคบ จึงทำให้รถเข็นเครื่องมือสามารถเข้าได้ทุกเส้นทางการขันย้ำ และดีกว่ารถเข็นที่สั่งซื้อ เพราะอาจจะไม่ได้ขนาดที่เข้ากับพื้นที่และเส้นทางการขันย้ำทั้ง 9 ยูนิต

แผนผังห้องทันตกรรม
รพ.วารินชำราบ แสดงเส้นทางการขันย้ำเครื่องมือ^{ทันตกรรมที่ใช้เสริมแล้ว}

ทางทีมได้ทำการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งาน คือ ผู้ช่วยทันตแพทย์ จำนวน 16 คน โดยวัดจากแบบสอบถามความพึงพอใจในด้านต่างๆ เกณฑ์ในการวัดมี 5 ระดับ มากที่สุด = 5, มาก = 4, ปานกลาง = 3, น้อย = 2, น้อยที่สุด = 1 พบว่า

1. ด้านความสะดวกสบายในการปฏิบัติงาน 95%
2. ด้านประหยัดเวลา 90%
3. ช่วยลดความปวดเมื่อยจากการทำงาน 80%

สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย